

M. I. SR. Joan Quetglas i Prats. Inca, 18.08.1877 † Palma, 14.01.1962

Mn. Pere Fiol i Tornila

Llicenciat en Filosofia i Lletres. perefiol@yahoo.es

doi: 10.3306/JELINCA.22.225

Paraules clau: seminari, canonge, litúrgia, missal, devocionari, parròquia.

Resum. *El treball presenta la situació de la família Quetglas i Prats a finals del segle XIX a Inca, la realitat escolar que es vivia a la ciutat, com també la del Seminari Diocesà després de les convulsions revolucionàries del s. XIX. Fou ordenat prevere i feu les primeres passes en el ministeri sacerdotal sota el guiatge de Mn. Francesc Mir i Pou, i de Mn. Bartomeu Pascual i Marroig. El 1912 guanyà les oposicions a canongia i es convertí en el canonge prefecte de litúrgia de la catedral. Fou professor de Teologia Litúrgica del Seminari de Mallorca des de 1912. Va publicar multitud d'escrits a publicacions locals, així com articles a revistes religioses o eclesiàstiques.*

Keywords: seminary, canon, liturgy, roman missal, prayer book, parish.

Abstract. *This paper presents the situation of the Quetglas i Prats family at the end of the 19th century in Inca, the school reality that Inca lived, as well as that of the Diocesan Seminary after the revolutionary convulsions of the s. XIX. He was ordained a priest and took his first steps in the priestly ministry under the guidance of Mn. Francesc Mir i Pou and Mn. Bartomeu Pascual i Marroig. In 1912 he won the examinations for the canonry and became the prefect of the liturgy of the cathedral. He has been a professor of Liturgical Theology at the Seminary of Mallorca since 1912. He has published many writings in local publications as well as articles in religious or ecclesiastical journals.*

1. INCA EN EL DARRER TERÇ DEL S. XIX

Acostar-se als llibres sacramentals de la parròquia de Santa Maria la Major és anar descobrint un món ampli, ple de notícies insospitades i d'una riquesa humana impressionant. Descobreixes un poble senzill que viu de son treball a la terra, que hi neix i hi viu, i quan acaba els dies, és soterrat amb sos avantpassats en la tomba familiar, en aquell moment (s. XIX) al cementiri nou o cementiri rural. A poc a poc veus com va apareixent gent que es marida amb persones d'altres pobles de la contrada: Llubí, Selva, Campanet, Mancor, Lloseta, Sineu, Binissalem..., com també que tots els actors en els actes sacramentals van exercint diferents oficis. Hi ha els conradors i els

jornalers, que segueixen fermats al que anomenam sector primari, però van sorgint teixidors, sabaters, picapedrers..., que van diversificant la font dels ingressos econòmics que alimenten les noves famílies. Les dones no mostren cap significació laboral, com tampoc ho havien fet abans. Sempre han treballat vora el marit i endreçant les feines de la casa i la cura dels infants, sabent organitzar-ho de tal manera que els fills i filles majors tinguin cura dels germans petits tant a la casa com al carrer i a la costura o escola.

La família Quetglas i Prats va néixer el dia que se celebrà el matrimoni entre Miquel i Catalina:

En la villa de Inca de la Provincia de las Baleares, Obispado de Mallorca, el infraescrito D. Pedro Juan Ferrer Pbro. y Vrio en virtud de letras presentes desposé según los ritos y ceremonias de Nuestra Madre la Iglesia a Miguel Quetglas y Ferrer, Zapatero de edad de veinte y cuatro años, hijo de los consortes Rafael, conrador, y Magdalena, sin profesión; natural y vecino de esta Parroquia; con Catalina Prats i Mir, sin profesión, de edad de diez y nueve años, é hija de los consortes Juan, albañil y Catalina sin profesión, natural y vecina de esta misma Parroquia, ambos interesados solteros, habiendo precedido el acostumbrado juramento y demás requisitos necesarios para la validez y legitimidad de este contrato sacramental. Siendo presentes por testigos Francisco Ramis y Ramis, Tejedor, soltero, y Antonio Pieras y Serra, conrador, casado, ambos naturales y vecinos de esta. Y para que coste firmo la presente en Inca día trece de Diciembre de mil ochocientos sesenta y cuatro. Pedro Juan Ferrer Pbro y Vrio (firmat). APSMM, Llibre 17 de matrimonis, foli 83, núm. 34.

Fills:

1. Magdalena, nascuda a Inca dia 02.06.1865. Llibre 176, foli 132g.
2. Rafel, nascut a Inca dia 23.06.1867, ibídem foli 76. Fou albat.
3. Rafel, nascut a Inca, dia 25.07.1869, ibídem foli 129g.
4. Catalina, nascuda a Inca, dia 20.09.1871, Llibre 177, foli 21.
5. Clara, nascuda a Inca, dia 28.04.1873, ibídem, foli 64g.
6. Margalida, nascuda a Inca, dia 30.04.1875, ibídem, foli 132g.
7. Joan, del nostre biografiat, nascut el 18.08.1877, Llibre 179, foli 58.
8. Miquel, nascut a Inca, dia 28.08.1879, llibre 179, foli 129.
9. Joana Anna, nascuda a Inca, dia 23.03.1883, ibídem, foli 243.

Acta de baptisme del futur canonge:

En la parroquia de Inca, día 19 de Agosto de 1877 el infrascrito Vicario bautizó solemnemente un niño nacido a las 9 y ½ de la noche del día antes en la calle de Valella; hijo de Miguel Quetglas, zapatero y de Catalina Prats consortes. Abuelos paternos Rafael y Magdalena Ferrer, consortes, y maternos Juan y Catalina Mir, consortes, todos de Inca. Fué su nombre Juan María, Joaquín y Padrinos D. Francisco Mir i Pou Pbro. y Juana Mir i Pou etc. Por etc. De que certifico. Gabriel Ferrer, Pbro y Vrio (firmat). APSMM Llibre 179 baptismes 1876-1883, foli 58.

El padrí de baptisme: Mn. Francesc Mir i Pou va néixer a Inca dia 22.03.1839 i finà a Palma dia 13.01.1920.¹ Ja era alumne del Seminari de Mallorca quan l'any 1858 en fou nomenat rector l'eximi prevere inquer Mn. Pere Josep Llompart i Campins (1807-1893). Dia 23.05.1864 fou nomenat patge del Sr. Bisbe Miquel Salvà i Munar (1851-1873), i dia 22.05.1864 era ordenat prevere. En el mes de gener de 1861 havia aportat unes terres per fer el títol de Patrimoni que pertocava per poder rebre ordes majors; d'aquesta manera mostrava que tenia els béns necessaris per portar una vida digna en el món mallorquí. Acomplerts els estudis i rebuda l'ordenació presbiteral, restà al Seminari ajudant el Sr. Rector per a les feines de secretaria i en la majordomia d'aquella institució. Aquells anys, passades moltes guerres i disputes ideològiques, anava augmentant el nombre d'alumnes que arribaven al Seminari, uns per aconseguir una bona formació humanística, atès que la Universitat estava clausurada, i altres desitjant dedicar la seva vida al ministeri sacerdotal. Mn. Francesc també aprofità aquells anys per anar aprofundint en els estudis teològics i el 1876 aconseguí el títol de batxiller en Teologia, que aleshores el Seminari de Mallorca podia donar.

Seguint el Pla d'Estudis que havia donat el Govern de sa Majestat,² existia la coneguda com carrera abreuçada o carrera curta, i Mn. Mir, al començament del curs 1879/80, fou nomenat professor de Teologia Dogmàtica per aquest grup d'alumnes. L'any 1887 participà a les oposicions a Rectoria que havia convocat el bisbe Jacint M. Cervera (1886-1897) i va treure la Rectoria de Lluçmajor. Aquest és el moment que és el padrí de baptisme de Joan Quetglas i Prats.

Participà a les primeres oposicions a Rectoria que convocà el nou bisbe Pere Joan Campins i Barceló (1898-1915) i aconseguí la parròquia ciutadana de Sant Miquel, que regentà fins al 1913. Fou en aquell moment que son fillol va ser ordenat prevere (21.09.1901), i trobà acolliment vora seu i vora la padrina jove, mentre anava a treballar a la Cúria Diocesana, amb el secretari de Cambra Mn. Bartomeu Pasqual i Marroig (1875-1967).

¹ Mn. Francesc Mir i Pou va néixer a Inca dia 22.03.1839 a les 2 del capvespre. Era fill de Pau Mir i Frau i de Margalida Pou i Garí. Avis paterns: Joan i Margalida Frau, i materns: Joan i Catalina Garí. APSMM Baptismes 1828-1842, foli 184, núm. 48.

² Pla d'Estudis del Seminari de Mallorca.

L'estada a Palma, el prestigi que tenia entre el clergat, van fer que l'any 1901 fos elegit conseller d'Economia dels béns temporals del Bisbat. L'any 1902 el governador civil el nomenà vocal de la Junta Local de Primer Ensenyament, i l'any 1903 fou nomenat ecònom diocesà; el 1905, vocal del Consell Provincial de Beneficència.

Quan es feu el nou pla de les parròquies de Mallorca (1913) i es creà la parròquia de l'Assumpció de la Benaventurada Verge Maria a la Seu, en fou nomenat el primer rector, càrrec al qual s'afegí el títol de canonge honorari, i aquest títol tengué fins que li arribà la germana mort.

2. EL SEMINARI DE MALLORCA A LA TERCERA MEITAT DEL S. XIX

La inestabilitat social i política del s. XIX a Espanya és clara i es manifesta en el seguit de constitucions que es discuteixen i promulguen: el 1808, la de Baiona; el 1812, "la Pepa" o la de Cadis; la de 18.06.1837; la de 23.05.1845; la de 1856, que mai fou promulgada; la de 06.06.1869; la de 1873, que tampoc fou promulgada, era federal, i arribà després de la proclamació de la Primera República (1871). I per completar les constitucions del s. XIX, cal fer esment de la que va firmar el rei Alfons XII dia 30.06.1876.

Aquesta inestabilitat va comportar, per posar un punt de referència, la revolució de 1868, que sotragà els fonaments de la societat illenca mostrant diversos moviments obrers, noves maneres de guanyar-se la vida, diferents a la tradicional de conrar la terra, com també l'aparició del protestantisme i de la maçoneria.

Sortosament l'arribada del bisbe mallorquí Miquel Salvà i Munar (1851-1873) representava la bonança després de la tempesta. Coneixia el caràcter dels mallorquins. Havia nascut a Algaida el 1792. Havia estudiat a la nostra Universitat, on havia aconseguit els graus de Filosofia, Teologia i Dret Civil i Eclesiàstic. Ordenat prevere el 1816, fou nomenat vicari per a la parròquia de Sant Jaume i de 1820 a 1823 fou el secretari de la Diputació de Mallorca, però el retorn de l'absolutisme va fer que s'exiliàs a França esperant temps millors (1823.1829). El 1829 retornà a Espanya i s'establí a Madrid, on va poder treballar a la Secretaria per a la interpretació de llengües, i a aquest càrrec anà afegint el de bibliotecari de Duc d'Osuna, del Sr. Rei..., però on més i millor treballà, amb una colla de bons amics, va ser a la *Colección de documentos inéditos para la historia de España*.

Els mallorquins coneixien les activitats d'aquest capellà algaidí a la Cort, per aquesta raó l'any 1832 l'Ajuntament de Palma el nomenà cronista oficial del Regne de Mallorca, i ell mateix estrenyia els vincles amb sa terra, i el 1834 entrà a la Reial Societat Econòmica Mallorquina d'Amics del País (RSEMAP). La situació calamitosa que havia passat l'Església de Mallorca va fer que

posassin els ulls en aquest prevere perquè vengués aquí com a bisbe i donàs nou impuls i nova vida a l'Església mallorquina.

A nivell nacional s'havien establert nous camins entre la Santa Seu i el Govern espanyol. S'havia pogut restablir la figura del nunci i s'havia firmat un nou Concordat (16.03.1851). De les 62 diòcesis que hi havia a Espanya, n'hi havia 47 sense bisbe. L'article 28 del nou Concordat establia el funcionament dels seminaris, i dia 28.09.1852 es firmà el *Plan de Estudios para los Seminarios conciliares de España*, que serà l'estructura que seguirà el nostre biografiat.

2.1. Monsenyor Mateu Jaume i Garau

Monsenyor Mateu Jaume i Garau. Lluçmajor, 31.08.1811 † Palma, 19.02.1886. Bisbe de Mallorca de 1875-1886. Aportam unes notes sobre aquest eclesiàstic perquè la seva trajectòria tengué una forta ressonància en la vida religiosa de Mallorca. Fetes les primeres lletres a Lluçmajor, passà a Palma per ser format amb els PP. Jesuïtes a Montision. L'any 1827 ja el trobam com alumne del Seminari. Va viure de ben a prop totes les facècies que passà el bisbe Antonio Pérez de Hírias (1825-1842) degut al seu fort absolutisme, que xocà frontalment amb els poders fàctics de Mallorca. L'acompanyà en el desterrament que s'imposà aquest bisbe. Essent diaca fou nomenat secretari de Cambra del Bisbat i, a Lluç estant amb el Sr. Bisbe, hi fou ordenat prevere dia 19.09.1835. Regentà la Secretaria de Cambra durant els pontificats d'Antoni Pérez de Hírias, de Rafel Manso (1847-1851) i del Dr. Salvà 1851, fins que fou preconitzat bisbe de Menorca. L'any 1849 anà a Madrid i es llicencià en Teologia. Aquest mateix any el bisbe Manso obria el Seminari i el nomenava rector. L'any 1852 participà a les oposicions que s'obriren per cobrir la vacant de canonge magistral de la nostra Seu, aconseguí la canongia i seguí regint la vida del Seminari.

Dia 21.12.1857 fou preconitzat bisbe de Menorca, fou ordenat a l'església de Santa Maria del Mar de Barcelona dia 18.04.1858 i passà a Menorca regint aquella església fins al 1875. Aixecà el Seminari Conciliar d'aquella illa i sempre serví com a enllaç entre Mallorca i Roma, ja que el bisbe Salvà s'arribà a veure molt limitat degut a la progressiva pèrdua de vista que anava patint. Mort el Dr. Salvà el 1873, es veia normal que Mons. Jaume i Garau vengués a Mallorca, però no fou gaire fàcil; li costà deixar la terra menorquina, però dia 03.12.1876 feia la seva entrada a la Seu de Mallorca. Malgrat els seus 65 anys, va saber donar resposta a les noves necessitats religioses del poble mallorquí. Va promoure les Escoles Nocturnes de Sant Josep, els cercles d'Obrers Catòlics, la Joventut Catòlica, afavorí l'expansió de les religioses als pobles i lloquets de Mallorca perquè instruïssin els infants i atenguessin els malalts i vells, i tenguessin cura dels temples, però sobretot és recordat pel poble mallorquí com el bisbe que dia 10.08.1884 posava la Corona Pontifícia a la imatge de la Mare de Déu de Lluç, reina de Mallorca.

3. L'ESCOLA A INCA

Aquest tema ha estat amplament exposat a les Jornades d'Estudis Locals i particularment tractat per Gabriel Janer Manila.³ A tots els estudis trobam més informació sobre el que actualment deim estudis secundaris, com preparació per anar a la Universitat o a les Escoles Militars, que no estudis primaris per ensenyar a llegir, escriure i les principals regles aritmètiques. En el darrer terç del s. XIX augmentaren les escoles nocturnes per ensenyar, sobretot als obrers, aquestes coses senzilles per sortir de l'analfabetisme. A Inca no hi havia manera que es posàs en marxa una Escola Graduada, i normalment observam que hi ha dos mestres que atenen els nins en escoles unitàries, com també dues mestres que ho fan amb les nines, a cases particulars, la renda de les quals té cura de pagar l'Ajuntament. Les discussions que hi havia entre els regidors eren moltes i freqüents, però les realitzacions mai arribaven. Va ser l'Església la que anà fent la seva feina. Les Germanes de la Caritat obriren escola per a nines l'any 1868, les Religioses Franciscanes, el 1879; els Germans de la Salle, per a nins, el 1908; els PP. Franciscans del TOR, el 1909; les Religioses de la Puresa, el 1930. Per obrir la primera Graduada haurem d'esperar que el batle Alfons Reina (1959-1969) la inauguri, i abans ja hi haurà l'Escola de Formació Professional (1959) per acollir els adolescents que no volien fer el batxillerat ni passar a la Universitat. A l'Acta del nostre Ajuntament de 13.07.1938 trobam aquestes paraules: *En vista de una comunicació de Primera Enseñanza se acordó contestar los datos que solicita y toda vez que las escuelas particulares cubren las necesidades actuales no solicitar nuevas creaciones.*⁴

3.1. Colegio de Inca, sota l'advocació de sant Tomàs d'Aquino, 1884⁵

Aquest Col·legi fou un intent d'un grup de professors i llicenciats de crear un internat on les famílies poguessin enviar llurs infants tot confiant en una sòlida formació humana, moral i científica. Foren anys que a Palma, gràcies als treballs d'Alberta Giménez i Adrover (1837-1922) i Tomàs Rul·lan i Bosch (1833-1889), anà agafant molta força l'internat del Col·legi de La Puresa com a centre de formació, tant per a senyoretetes que sols volien uns coneixements i una educació distingida com per a futures mestres d'escola (Escola Normal des de 1872).⁶ S'edificà prop del tren per facilitar els desplaçaments i també es pensà que hi podia haver un grup d'externs i un grup que dinàs al centre, i d'aquesta manera podria ser més rendible. Hi havia un empresari, Sr. Joan Ripoll i Trobat, que també era llicenciat en Ciències; el llicenciat en Filosofia i Lletres Sr. Joan Font i Molas, que ja havia fet una experiència a Santa Maria del Camí; Mn. Ildefons Rul·lan, també llicenciat en Filosofia i Lletres. D'entre el professorat cal remarcar la presència del clergat. El primer era Ildefons

3 Janer i Manila, G. "Cent anys d'educació a la ciutat d'Inca." A Inca, un segle ciutat 1900-2000. Ajuntament d'Inca 2000, pàg. 151-157.

4 González, I. M. i Fernández, J. "Construccions escolars als anys de la Guerra Civil (1936-1939)." A V Jornades d'Estudis Locals d'Inca, 2005, Ajuntament d'Inca, pàg. 42.

5 Pieras, G. "El Colegio de Inca. 1884-1900." A XVII Jornades d'Estudis Local d'Inca, 2017, Ajuntament d'Inca, pàg. 261-286.

6 Fullana, P. Alberta Giménez Adrover. Educadora, reformadora y fundadora (1837-1922) Palma 2020. Capítol 8.

Rul·lan i Declara.⁷ En el segon document ja no surt Mn. Ildefons i apareix el prevere inquer, batxiller en Teologia, Mn. Pau Ferrer i Seguí,⁸ amb el títol d'antic professor de Llatí, que a l'hora de cobrar, impartia tres assignatures. En el curs 1900/1901, a més de Mn. Pau, hi surten el prevere sineuer Mn. Rafel Ferriol⁹ i, com a secretari dipositari, el prevere inquer Mn. Mateu Garau i Estrany.¹⁰ Posteriorment desapareixen aquests preveres de l'organigrama del Col·legi i apareix el novell rector d'Inca Mn. Bernardí Font i Ferriol.¹¹

7 Rul·lan i Declara, Ildefons. *Palma, 20.04.1856 † 27.03.1911. Després d'haver cursat el batxillerat a l'Institut de Balears, l'any 1874 entrà al Seminari per fer els estudis eclesiàstics. Anant avançant en els estudis, dia 14.05.1877 va fer el títol de Patrimoni per poder rebre els ordes majors. Dia 22.05.1880 era ordenat prevere en el monestir de Santa Clara. Aquest mateix any passava a Barcelona per estudiar Filosofia i Lletres en aquella Universitat. Foren anys en què col·laborava a la revista *L'ignorància* amb el pseudònim *Un estudiant doblegat*. L'any 1883 retornà a Mallorca i escrigué a la revista *Museo Balear*, i es manifestà bon coneixedor de la filologia catalana. Va ser el moment en què prengué part en el Colegio inquer. De 1885 a 1897 pertanyé al clergat castrense i residí a Barcelona fins al 1903, en què retornà a Mallorca i fou nomenat ajudant de la Biblioteca Episcopal i professor del Seminari per ensenyar Retòrica, Poètica i Perfecció de Llatí. L'any 1905 fou nomenat professor de Física i d'Història Natural, i dia 20.04.1907 se'l nomenà cronista diocesà. Es feu molt famosa la traducció al català que feu d'*El Quixot*, que sortí publicada en dos volums (1905 i 1906) a la Impremta Reus de Felanitx. Escriví molt a diferents revistes i periòdics, que posteriorment foren publicats com a llibres: 1884, *Ensayo filosófico. Método científico aplicado a la lengua mallorquina*; 1885, *Colección poliglota de refranes: Llatí, català, castellà, italià, francès, anglès i alemany*; 1899, *Apuntes para un vocabulario etimológico mallorquín*. Amb Antoni M. Peña edità Filologia de calendario. BOBM 1911, 123. GEM XV, 18-19. Mn. Antoni Pons i Pastor, el 1969, publicà la seva biografia *Mossèn Ildefons Rul·lan i el "Quixot" esbós biogràfic*.

8 Pau Ferrer i Seguí rebé la clerical tonsura al Palau de mans del bisbe Salvà dia 03.03.1861. Dia 15 de setembre del mateix any rebé els quatre ordes menors. Després d'haver fet son títol de Patrimoni dia 22.10.1864, fou ordenat sotsdiaca dia 15.05.1886. Dia 21.05.1867 rebé el diaconat i dia 07.05.1868 fou ordenat prevere.

9 Rafel Ferriol i Fuster. *Sineu, 17.05.1871 † 05.04.1940. Avançant en els estudis eclesiàstics, dia 27.04.1899 va fer son Títol de Patrimoni per poder rebre els ordes majors. Fou ordenat prevere en el mes de juny de 1900, i aquest mateix any ja el trobam com a professor i director espiritual del Colegio inquer. Dia 17.03.1903 participà a les oposicions que es feien per a capellà de presó, tragué el número 10 i li pertocà la presó de Chinchilla. L'any 1906 fou destinat a la presó de Barcelona i el 1912, a la de Tarragona, on fundà Casa Asilo San José per reformar la joventut delinqüent. Els anys 1914, 1915 i 1923 va rebre les distincions "Diploma de Mérito" i "Diploma de Honor" L'any 1924 retornà a Mallorca. Dia 25.04.1926 el governador anà a Sineu per imposar-li la "Cruz de Beneficiencia de 1ª Clase com distintivo blanco" que el rei li havia concedit. BOBM 1940, 169.

10 Garau i Estrany, Mateu. Inca, 14.07.1858 † Palma, 18.02.1923. Després d'haver fet els primers estudis a Inca, anà a Palma per cursar els eclesiàstics. L'any 1877 entrà al Col·legi de La Sapiència, i així ajudava l'economia familiar. Dia 18.12.1880 era el rector d'aquesta institució i, celebrant-se el dia de la festa, a iniciativa de Bartomeu Ferrà i Perelló (1843-1924) sortí la idea de fundar la Societat Arqueològica Lulliana, a la qual aquest prevere inquer quedà inscrit amb el número 001 de soci. Dia 17.05.1879 va fer son títol de Patrimoni i dia 24.09.1881 fou ordenat prevere. Començà l'exercici ministerial a Inca i treballà com a secretari del Col·legi inquer fins que dia 15.12.1885 va anar com a vicari *in capite* de Son Sardina, on restà fins dia 03.06.1890, que passà a exercir com a vicari a la parròquia de santa Creu. Dia 21.01.1893 rebé el nomenament de rector arxipreste de Puigpunyent. Aquí estant l'any 1893 aconseguí, al Seminari Central de València, el títol de doctor en Teologia i llicenciat en Dret Canònic. Aquell mateix any participà a les oposicions a la Canongia Magistral de Mallorca, i dia 14.05.1899 prenia possessori de la Rectoria ciutadana de la parròquia de Sant Miquel. Dia 08.05.1900, després de les preceptives oposicions, rebé la col·lació canònica de canonge penitencier. Quan el bisbe Campins creà la Comissió per editar les obres de Ramon Llull, en fou nomenat membre. Sempre tengué una relació ben cordial amb la seva ciutat, on tenia la família, sobretot en el serral de les Monges, on vivia sa mare. Amb el seu germà Nadal, també canonge, patrocينaren multitud d'activitats religioses i culturals. Cal remarcar el que treballaren per la causa de beatificació de sor Clara Andreu, de la qual eren molt devots. L'Ajuntament d'Inca dedicà un carrer, a nom dels Germans Canonges Garau. BOBM 1923, 155. HdC 1923, 53.

11 Bernardí Font i Ferriol. *Sant Joan, 1843 † Inca, 20.02.1914. Fou ordenat prevere a Ciutadella dia 21.12.1872. Dia 20.12.1869 havia fet son títol de Patrimoni. Començà l'exercici ministerial a la vila nadiua com a vicari de la parròquia i rector del santuari de Consolació. Fou col·laborador a l'obra del *Diccionari* de Mn. Alcover. L'any 1887 participà a les oposicions a Rectoria convocades pel bisbe Cervera pel mes de novembre de 1886. En principi no tragué cap parròquia, però la sobtada mort de Mn. Antoni Real i Jaume (10.08.1887), que havia tret la Rectoria d'Inca, va fer que dia 16.10.1887 fos nomenat rector d'Inca per la reina regent, on restà fins a la mort. Li pertocà tenir cura del nou temple i edificar la Rectoria. L'any 1913 li hagueren d'assignar un regent degut a son estat de salut. BOBM 1914, 39, Estelrich 150. HdC 1914, 48.

3.2. La preceptoria d'Inca

És el mateix Mn. Joan Quetglas i Prats qui en el *Discurso leído en el Salón de Sesiones del Ayuntamiento de Inca*, el 30 de Julio de 1944 a l'acta de proclamació del rector Rayó com a Fill Il·lustre d'Inca ens assabenta que Mn. Pau Ferrer i Seguí tenia una preceptoria a Inca, on ensenyava llatí als nins que havien d'anar al Seminari. Sens dubte també tengué altres alumnes que no pensaven anar al Seminari i que estudiaven altres matèries, com també ho havien de fer els futurs seminaristes. De totes maneres, quan el 1885 aparegué el seu nom al Colegio, hi fou presentat com a antic professor de Llatí.

Don Pau va néixer a Inca dia 13.05.1844 al carrer de la Creu, i allà també va finir dia 17.04.1904. També hi va néixer el seu germà Gabriel (1847-1879), també prevere, que morí als 32 anys. Pau era el major. Ordenat prevere, fou acollit a la parròquia nadiua pel rector Antoni Sastre i Vila (1859-1881). El mateix any de l'ordenació sacerdotal (1868) aconseguí el títol de batxiller en Teologia, que era el màxim que es podia assolir a Mallorca. Es veu que alguna cosa no devia anar bé per Inca, ja que dia 25.08.1869 demanava permís per anar a viure a Palma per raons familiars.¹² Dia 08.01.1871 rebé el nomenament de vicari per a la parròquia de Selva,¹³ on restà fins al 23.05.1874, en què renúncia al càrrec¹⁴, i suposam que retornà a Inca i començà la seva tasca docent, mentre que el seu germà Gabriel fou ordenat prevere dia 13 de març, i dia primer d'abril del mateix 1875 fou nomenat vicari de la parròquia inquera.¹⁵

La nota necrològica que es publicà en el BOBM¹⁶ ens parla de *don Pau*, que després dels anys de vicari de Selva passà a Inca com a rector de l'antic convent de Sant Domingo de 1888 a 1893 i de notari de l'Arxiprestat¹⁷ de 1889 a 1904. Sens dubte aprofitava els locals conventuals per exercir l'activitat pedagògica, els quals posteriorment també foren emprats per altres entitats.

4. JOAN QUETGLAS I PRATS ENTRA AL SEMINARI

Dia 23.09.1889 el nin Joan, a l'edat de 12 anys, s'examinà i aprovà l'ingrés al Seminari,¹⁸ era alumne extern i probablement tornaria a Inca per seguir estudiant amb don Pau. Dia 16.06.1890 s'examinà i aprovà el primer de Llatí.¹⁹ A més de Llatí, també s'havia examinat de Llengua Castellana, Història Sagrada

¹² Per ara no podem esbrinar les raons familiars que el dugueren a fer aquesta passa, ja que la família seguia vivint al carrer de la Creu, el germà Gabriel ja era seminarista tonsurat i no començarà a rebre ordes majors fins al 1874 i 1875, essent ordenat prevere dia 13 de març de 1875.

¹³ BOBM 1871, 102.

¹⁴ *Ibidem* 1874, 220.

¹⁵ *Ibidem* 1875, 119-120.

¹⁶ *Ibidem* 1904, 141.142.

¹⁷ Totes les certificacions eclesiaístiques, en aquell moment, havien de dur la firma del prevere arxiver de cada parròquia i també la firma del prevere notari que hi havia a cada arxiprestat. Normalment n'hi solia haver un a cada parròquia i, si no era possible, a una parròquia no gaire llunyana.

¹⁸ Arxiu de Seminari. *Libro Quinto de Matriculas del Seminario Conciliar de San Pedro de Palma*, foli 104. Cal dir que a les mateixes actes hi ha els inquers Miquel i Joan Estrany i Mateu.

¹⁹ *Ibidem*, foli 124.

i Catecisme, i ho havia fet amb el professor Mn. Gabriel Llompart i Jaume. El curs 1890/91 va fer el segon curs, i l'examinà el mateix prevere inquer.²⁰ El curs següent s'examinà de tercer: Llatí, Castellà, Retòrica, Prosòdia.²¹ Mn. Llompart i Jaume ja havia passat de professor de Teologia, i fou examinat pel prevere sencer Mn. Pere Amengual; ja començava a tenir bones notes: Meritissimus, però seguia essent alumne extern. L'any 1892/93 fa fer el darrer curs d'Humanitats i s'examinà de Poètica, Llatí, Castellà i Geografia. Seguia essent alumne extern i les notes eren òptimes: Meritissimus.²²

El curs 1893/94 començà els estudis filosòfics. Estudià Aritmètica, Àlgebra, Geometria, Història Universal i d'Espanya. Seguia essent alumne extern i les notes eren les millors,²³ però el segon curs de Filosofia 1894/95 veim que havia guanyat una beca; era alumne intern i cursava les assignatures de Física, Química i Lògica, i les notes eren les millors.²⁴ Hi trobam com a condeixeble el futur bisbe Mateu Colom i Canals (1879-1933), de qui el 1928 va fer el discurs biogràfic quan fou declarat Fill Il·lustre de Mallorca, i bon deixeble del prevere llucmajorer Mn. Agustí Puig i Fullana (1831-1904), que fou professor del Seminari de 1854 a 1903. Era el professor de Lògica. El curs 1895/96 acabà els estudis filosòfics estudiant Metafísica amb Mn. Antoni M. Massanet i Verd,²⁵ i Ètica amb Mn. Puig.

El curs 1896/97 començà la Teologia, havia d'estudiar Llengua Grega, Llocs Teològics i Història Eclesiàstica. Les notes seguien essent les màximes i ja no canviaren.²⁶ El curs següent 1897/98 cursà segon de Teologia, i s'afegia la Teologia Dogmàtica a les assignatures que havia fet a primer. Tot començant tercer de Teologia, dia 24.09.1898 rebé la clerical tonsura i els quatre dits ordes menors (ostiari, lector, exorcista i acòlit) de mans del nou bisbe de Mallorca, Excm. i Rvdm. Sr. Pere Joan Campins i Barceló (1898-1915). Encetà els estudis de Sagrada Escripura i Història de la Filosofia amb el jove professor Bartomeu Pascual i Marroig,²⁷ amb qui anà establint una duradora

20 Ibidem, foli 150.

21 Ibidem, foli 156.

22 Ibidem, foli 188g.

23 Ibidem, foli 212g. Aquest curs el claustre de professors del Seminari era: Tomàs Pisà i Muntaner, 1836-1894, Patrologia i Oratòria Sagrada; Matias Company i Mas, 1849-1917, Dret Canònic; Miquel Maura i Montaner, 1843-1915, Teologia Moral; Josep Miralles i Sbert, 1860-1947, Teologia Dogmàtica; Pere Joan Campins i Barceló, 1859-1915, Llocs Teològics; Antoni M. Alcover i Sureda, 1862-1932, Història Eclesiàstica; Gabriel Llompart i Jaume, 1862-1928, Metafísica, Ètica; Agustí Puig i Fullana, 1831-1904, Física, Química, Lògica; Antoni Canals i Rullan, 1851-1944, Matemàtiques i Geografia; Bartomeu Molinas i Amengual, 1852-1917, Perfecció de Llatí; Pere Amengual i Artigues, 1836-1896, Perfecció de Llatí, Història Universal i d'Espanya; Mateu Gelabert i Bosch, 1864-1910, segon curs de Llatí; Miquel Cerdà i Garau, 1859-1936, primer curs de Llatí. Arxiu del Seminari. Llibre V de Matrícula, foli 200.

24 Ibidem foli 232g.

25 Massanet i Verd, Mons. Antoni M. *Palma, 12.03.1865 † Segorb, 16.10.1911. Fou ordenat prevere dia 22.12.1888. Catedràtic del Seminari, visitador de les Religioses Franciscanes i de les Germanes de la Caritat, director de l'Adoració Nocturna que aquells anys entrava a les parròquies de Mallorca. Fou ordenat bisbe a Mallorca, per a la Diòcesi de Sogorb. Malauradament morí dia 16.10.1911. És Fill Il·lustre de Palma i de Muro.

26 Arxiu del Seminari. Llibre VI de Matrícula. Dissortadament aquest llibre no té paginació.

27 Pasqual i Marroig, Mons. Bartomeu *Palma, 06.03.1875 † Ciutadella, 17.03.1967. Estudià al Seminari de Mallorca, fou ordenat prevere dia 26.03.2898 i nomenat secretari de Cambra del bisbe Campins. Dia 26.06.1899 aconseguí la Canongia Lectoral i fou nomenat professor de Sagrada Escripura del Seminari. Aconseguí una gran formació bíblica, i era gran amant i coneixedor de la cultura llatina. L'any 1915 fou nomenat rector

amistat. Els altres professors que va tenir foren Mn. Mateu Gelabert i Bosch, Mn. Gabriel Llompart i Jaume i Mn. Gaspar Vidal i Vidal. El curs 1899/1900 ja tastà el nou Pla d'Estudis que havia promogut el bisbe Campins i cursà les assignatures d'Arqueologia Sagrada i Història de la Literatura amb Mn. Miquel Costa i Llobera (1854-1922), qui, ordenat a Roma el 1888, cobrà un gran protagonisme a la nostra Església durant el pontificat del bisbe Campins (1898-1915). El curs 1900/01 el trobam matriculat en el curs desè. Estudiava Teologia Moral amb Mn. Miquel Parera i Fornés (1846-1913), Dret Canònic amb Mn. Gabriel Llompart i Jaume, i Sagrada Escripura amb Mn. Bartomeu Pascual i Marroig. Aquest curs participà en el primer Certamen que havia convocat el bisbe Campins, en el tema 6è, la primera obra publicada que oferim. Va ser ordenat sotsdiaca, a la capella del Seminari, dia 22.09.1900, i ja trobam que havia estat designat com a patge del Sr. Bisbe. Fou ordenat diaca, també a la capella del Seminari, dia 23.03.1901, i dia 21 de setembre del mateix any, a la capella del Seminari, fou ordenat prevere.²⁸ Tornà ser alumne extern, i suposam que visqué a la rectoria de Sant Miquel amb els padrins joves.

Acabats els estudis treballarà pastoralment a la parròquia de Sant Miquel, on celebrava missa cada dia, i anava a la Cúria Eclesiàstica per ajudar el secretari de Cambra Mn. Bartomeu Pascual.²⁹ A Inca en aquell moment hi havia el Sr. Rector Mn. Bernadí Font i Ferriol; dos vicaris: Magí Marquès i Ferrer i Guillem Pujades i Ferrer; i aquests catorze preveres: Antoni Coll Gener, Pere Joan Ferrer Ferrer, Antoni Ferragut Ramis, Gabriel Reus Alzina, Miquel Pujades Ferrer, Andreu Jaume Nicolau, Pere Joan Beltran Caimari, Simó Reus Alzina, Jaume Sales Coll, Joan Coli Llobera, Rafel Ramis Gener, Francesc Rayó Brunet, Tomàs Mora Cànaves i Bartomeu Gelabert Massip.³⁰

A Palma estant i segurament aconsellat pel Dr. Pascual i pel padrí jove, va anar preparant la llicenciatura en Teologia, i s'examinà el 1906 al Seminari Central de València.³¹ Quan inesperadament morí el seu company Mn. Joan Garau i Vila (1879-1911),³² als tres mesos d'exercir com a canonge prefecte de

del Seminari. L'any 1934 se'l nomenà prelat domèstic de sa Santedat i, dia 08.05.1936, bisbe titular de Lappa i auxiliar de Menorca. Degut a la guerra no va poder entrar a Menorca fins dia 04.03.1939, i va dur a terme una gran tasca de reconstrucció de l'església menorquina. La biografia que Antoni Pérez Ramos publicà del Dr. Pascual el 1980, *El obispo Pascual: un tiempo, una iglesia*, ens ofereix multitud de detalls de l'amistat que hi havia entre els dos eclesiàstics.

28 El *Butlletí Oficial del Bisbat de Mallorca* ens ofereix les dades de les ordenacions: 24.09.1898, pàgina 282, tonsura i quatre ordes menors; 22.09.1900, pàgina 308, sotsdiaca; 23.03.1901, diaca, pàgina 124; i 21.09.1901, prevere, pàgina 348.

29 A la *Guia de la Diòcesi de Mallorca* de 1904, a la pàgina 56 figura com a prevere al servei de la parròquia de Sant Miquel, i a la pàgina 16, com a vicecanceller i com a secretari de la Visita Pastoral. Cal dir que el canceller era Bartomeu Pasqual i Marroig des de 1898.

30 *Ibidem* planes 42-43.

31 *Butlletí Oficial del Bisbat de Mallorca* 1906, Generalis Recensio. Graduati in Sacra Theologia.

32 El seminarista Quetglas, pel fet de tenir una beca, era el primer del llistat de son curs. Al cap d'uns anys, com a segon del llistat, apareix Joan Garau i Vila, seminarista nascut a Esporles dia 24.02.1879. Ambdós sempre tenien la nota màxima. Acabats els estudis, Quetglas quedà a Mallorca com hem vist, i Garau fou enviat a Roma per llicenciar-se en Teologia i doctorar-se en Dret Canònic. Romangué al Col·legi espanyol de 20.10.1900 a 22.07.1902 i aconseguí els objectius que Campins li havia assignat. Dia 15.09.1902 fou nomenat professor de Dret Canònic al Seminari. També treballava a la Cúria Diocesana en diferents oficis de son ram canònic. Participà a unes oposicions a canonge doctoral el 1903 i de canonge magistral el 1905. L'any 1911 guanyà una canongia,

litúrgia, s'hagueren de convocar oposicions per aquesta canongia, i a elles participà Mn. Joan.

5. OPOSICIONS A CANONGE

Dia 30.11.1911 moria el canonge Joan Garau i Vila. Dia 20.12.1911 va sortir l'edecte convocant oposicions per cobrir la plaça vacant, que en aquell cas tocava ser proveïda pel Sr. Bisbe. A més de totes les obligacions que com a canonge li pertocaven, el nou canonge hauria de tenir cura de les cerimònies de la Seu i preparar unes conferències, quinzennals, que s'havien d'impartir al Seminari. Havia de dirigir i preparar les primeres comunions que cada any se celebraven a la Seu i, a més de tots els sermons que per taula li pertocaven, havia de predicar el tridu eucarístic que cada any se sermonava a la Seu. S'establí un terme de 40 dies per presentar la documentació pertinent. Els exercicis serien: una exposició, en llatí, durant una hora i en forma sil·lògica, del tema que per sort sortís del Llibre de les sentències de Pere Llombard; mitja hora d'oposició al qui exposava el tema; una hora d'homilia, en castellà, sobre el capítol de l'Evangeli que sortiria per sort; i un escrit sobre un tema litúrgic que es proposaria, amb un temps tres hores per preparar-lo i presentar-lo.³³ El termini per presentar la documentació va acabar dia 29 de gener, i s'hi havien presentat Mn. Joan Quetglas i Prats, llicenciat en Teologia; Mn. Jaume Borràs i Rullan, doctor en Filosofia i llicenciat en Teologia i Dret Canònic; i el llicenciat en Teologia Joan Sabater i Serra –aquests dos darrers, professors del Seminari.

Es nomenà el tribunal, que fou integrat pels canonges Josep Oliver i Coll, degà; Bartomeu Pascual i Marroig, lectoral, que tenia la representació del Sr. Bisbe; Mateu Rotger i Capllonch, canonge arxiver per oposició; Joan Ramon i Rosselló, canonge de Gràcia; i Antoni M. Alcover, canonge d'ofici. Dia primer de febrer començaren les oposicions. Aquest dia li pertocà argumentar contra Borràs. Dia 3 hi hagué l'exposició escrita sobre "Necessitat i mitjans per promoure l'estudi de la Sagrada Litúrgia entre el clergat i la manera de fer-ho i aplicar-ho al poble fidel". Dia 5 li pertocà dur a terme la dissertació, i els altres dos li argumentaven. El tema que sortí fou la distinció 36 del segon Llibre de les sentències *I Supernaturalis et interior Spiritus Sancti gratia, praeveniens et adiuvens illustrationis est phisice et absolute necessària ad omnes et singulos actus salutare*s. Dia 10 matí, a primera hora feu el sermó Borràs i Quetgles el feu a segona hora. Sabater el va realitzar dia 12 matí, i tot seguit el tribunal es reuní; donà la puntuació i la terna al Sr. Bisbe, i el capvespre mateix el Sr. Bisbe va fer la col·lació canònica a Mn. Quetglas, tenint com a testimonis el canonge Martí Llobera i Solivelles i Mn. Francesc Mir i Pou, rector de Sant Miquel.

a la qual s'afegí la feina de ser prefecte de litúrgia. Malauradament finà als 32 anys, als tres mesos d'haver aconseguit la canongia, dia 30.11.1911. BOBM 1911, 311.

33 Normalment es ficava un espasí al Llibre de les sentències i a l'evangelari, i així sortia el tema sobre el qual s'havia de dissertar.

Dia 14 hi hagué una reunió capitular extraordinària, a la qual feu de secretari Mn. Miquel Costa i Llobera:

Diose cuenta de un oficio del Ilmo. y Rdmo. Sr. Obispo en que participa á esta Ilma. Corporación haver nombrado Canónigo de esta Sta. Iglesia para llenar la vacante de M. I. Sr. D. Juan Garau y Vila (q.s.g.h.) al Rdo. D. Juan Quetglas y Prats, que ocupaba el primer lugar de la terna elevada á S.S. Ilma por el tribunal de oposición.³⁴

El nou canonge era jove, estava preparat.³⁵ Tenia bones maneres de gestionar les coses que li confiaven, havia complit els 35 anys. Fou l'home de la Cúria Eclesiàstica que va gaudir de la confiança tant del bisbe com dels altres membres de l'equip de govern. Ja hem vist que la seva amistat amb Pascual i Marroig l'havia duit a la Secretaria de Cambra, on treballà fins que arribà el nou bisbe Dr. Domenech i Valls el 1916. L'any 1908 fou nomenat vocal del tribunal d'oposicions a escoles primàries, el 1909 se'l nomenà censor de la publicació inquera *Ca Nostra* i depositari del Fons Eclesiàstic de Reserva; el 1910, secretari de la Junta Diocesana de construcció i reparació de temples; 1912, administrador de la butlla, professor de Litúrgia del Seminari. Quan morí Miquel Maura i Pascual (1015) fou nomenat rector del Seminari, passà a ser el secretari de Cambra seu vacant; el 1916, secretari comptador de la

34 Arxiu Capitular. Actes capitulars 1911-1917. 01-10-ACA 078, foli 71.

35 Arxiu Capitular. Actes capitulars 1911-1917 01-10 ACA 078, foli 72. Segueix la llarga i detallada acció que es feu, que transcriu per curiositat: *Inmediatamente se llamó al Rdo. D. Juan Quetglas y Prats, Pbro. á quien dijo el M.I.Sr. Presidente que el Ilmo. Cabildo iba a darle posesión de la Canonjía para la cual habia sido nombrado día doce del corriente y de cuyo título de colación é institución canónica se habian enterado en la sesión presente, y le invito á hacer la profesión de fé católica y el juramento de hortodoxia (sic) contra el modernismo prescrito por Su Santidad de Pio X en el Motu proprio de 1º de Septiembre de 1910. Acto seguido abiertas las puertas del Aula Capitular hizo el Sr. Quetglas dicha profesión de fe y prestó el referido juramento asistido de los Maestros de Ceremonias y en presencia del Ilmo. Cabildo. Luego el Sr. Quetglas acompañado de la comisión capitular que estaba formada de los Muy Iltrs. Sres Presidente, Miralles y Secretario Capitular, de los testigos Excmo. Sr. D. Joaquín Aguiló i Valentí y D. Juan Bastard y Ribas y de los Maestros de ceremonias precedidos del clero y dependientes de esta Sta. Iglesia Catedral Basílica pasó a la Sacristía de Vermells en donde fue revestido de los hábitos corales, con el mismo acompañamiento se trasladó a la Sala Capitular á sentarse en la que debía ser su silla, luego se dirigió al altar mayor y al entrar en la Sta. Iglesia Catedral empezó á tocar el órgano; llegado al Ara Máxima hizo en ella una cruz con el pulgar de la mano derecha y la besó recitando después la oración de la Titular; pasó después á ocupar su silla en el coro, á abrir la Sacristía y en este departamento revestido de capa pluvial, tocó el misal, vinagreras, palmatoria, candelas, incensario y otros objetos destinados al culto divino, después de lo cual, depuesto el pluvial, con hábitos de coro regresó al Aula Capitular desde cuya entrada el infraescrito Secretario dió cuenta al Ilmo. Cabildo y demás asistentes de que la comisión capitular antes dicha en la forma establecida en esta Sta. Iglesia para tales actos, habia dado posesión real corporal, seu quasi, de la referida Canonjía al Rdo. Sr. D. Juan Quetglas Prats Pbro. Luego de orden del Ilmo. Cabildo mandó á todo el clero y dependientes de esta Sta. Iglesia que guardaran á todo al M.I.Sr.D. Juan Quetglas y Prats todas las consideraciones que como Canónigo de esta Sta. Iglesia le corresponden y se reconociesen por tal, atendiendo con la asignación, distribuciones corales y demás emolumentos expectantes á la referida prebenda. Inmediatamente el nuevo Prebendado M.I.Sr. Quetglas dio el ósculo de paz á todos los Sres Capitulares. Luego, cerradas las puertas del Aula Capitular el Sr. Presidente cedió la palabra al Sr. Quetglas quien con sencillez dio las gracias al Ilmo. Cabildo por haberle dado posesorio de su Canonjía y se ofreció á todos los Sres. Capitulares como Capitular y como amigo. Le contestó en nombre del Cabildo el Sr. Arcediano, quien con frase correcta agradeció al Sr. Quetglas sus ofrecimientos, le reiteró la enhorabuena, evocó la memoria de su antecesor Sr. Garau (q.s.g.h.) y recordó sus sólidas virtudes; expresó que todo ministerio y todo cargo supone deberes que cumplir, los que espera que cumplirá el Sr. Quetglas siguiendo las huellas de su antecesor, y de este modo nos moverá á todos á hacer lo propio con su celo en la residencia. Terminó su discurso el Sr. Arcediano ofreciéndose con todos los demás capitulares al nuevo Canónigo. Recitadas las preces se levantó la sesión. Lic. Nadal Garau, Doctoral Secretario Capitular (rubricat) Vº Bº del Presidente Lic. José M Vidal (rubricat), folis 73g-75.*

Confraria de Sant Pere i Sant Bernat. Els anys 1916, 1922 i 1948 hi va haver oposicions a canongia, i don Joan va ser membre del tribunal d'oposicions. El 1917 fou nomenat consiliari dels Boys Scouts i claver de la Caixa Diocesana. A la dècada dels anys 20 tengué cura de l'edificació i de l'atenció pastoral de l'església de Sant Antoni de Pàdua, a Can Pastilla. El 1932 fou nomenat visitador de les Religioses Agustines, atès que havia intervingut ben directament en la redacció de les noves constitucions que aquestes religioses s'havien donat. Cada any sortia a la Memòria del curs del Seminari tant per pagar la subscripció a la revista *La Paraula Cristiana* com per a altres donacions que hi feia: revistes, llibres, monedes antigues...

6. ESCRITS I PUBLICACIONS

El càrrec de prefecte de litúrgia comportava preparar les funcions de la Seu, però també ser professor d'aquesta matèria al Seminari i fer arribar al clergat i a totes les comunitats religioses les variacions i ampliacions que hi havia tant al missal com al breviari, o litúrgia de les hores com es diu ara. Per això, molts mesos, al BOBM es donen indicacions i es publiquen els nous resos que van sortint. A més d'aquestes activitats, sabem de la seva col·laboració al *Bolletí Dominical de les parròquies de Mallorca*. Fou fundat pel bisbe Campins el 1910, tenia una tirada de 10.000 exemplars i el seu contingut era el santoral de la setmana, biografies de sants i santes, temes doctrinals, i durant el pontificat del bisbe Gabriel Llopart s'hi afegiren biografies de mallorquins il·lustres, notícies de l'Església, folklore religiós, poemes.. Cal dir que era redactat en català literari. Una altra publicació en la qual hi ha la seva ploma és *Hojas Evangélicas*, impresa per Tipo-lit Nueva Balear del carrer de l'Almudaina, 13 i editada per Acció Cristiana. Aquesta era una entitat que feu diferents publicacions, unes vegades en català i d'altres en castellà, de marcada tendència conservadora. Amb facilitat atacava la República, i actuà des de 1931 fins al mes d'agost de 1933. *Hojas Evangélicas* crec que no està en l'ideari polític d'Acció Cristiana. Jo he trobat un llibre on n'hi ha 62. No hi ha cap firma, són escrites en castellà i són pura doctrina catòlica. A més d'aquestes feines que podem dir sense firma, tenim:

1899 *Las investiduras. Estudio histórico-jurídico sobre la lucha entre la Iglesia y el Estado acerca de la provisión de beneficiós durante los siglos X, XI y XII*. Treball presentat en el primer Certamen del Seminari.

1916 *Devocionari litúrgic*.

1916 *La Piedad y la litúrgia*.

1921 *Modo d'ajudar a bé morir segons el Ritual Romà*. Publicat a la impremta La Esperanza.

1928 *El Ilmo y Rvdmo P. Fr. Mateo Colom Canals, Obispo de Huesca, hijo il·lustre de Mallorca. Discurso leído en la sala de sesiones del Excmo. Ayuntamiento de*

Palma día 15 de Abril de 1928. Imprenta de J. Tous. 27 x 19. 34 planes.

1934 Devocionari litúrgic i missal de les festes per us dels feïls de la Diòcesi de Mallorca (missal dels diumenges i festes). Llibre de 16 x 10.5 cm, 422 planes de devocionari i missal; 130 de cantoral. Hi ha la Seqüència de Pasqua i Cinquagesma traduïda i rimada per Llorenç Riber que han passat al Leccionari del Concili II del Vaticà per la seva elegància i elevació espiritual. No ha passat així amb la Seqüència del dia del Corpus *Lauda Sion Salvatorem*, de la qual he de dir que no sé de qui és la traducció. Cal dir que en aquell moment hi havia un equip de traductors, que ell coordinava. Moltes parròquies i llocs de culte de Mallorca empraren aquesta traducció després del Concili II del Vaticà esperant la traducció oficial, que arribà uns anys més tard.

1937 *Misal de bolsillo para la misa dialogada*. 0.10 x 0.7 cm. 64 pàgines. Imprès a Escuela Tipogràfica Nazaret. Palma. A petició de la Biblioteca de la Juventud Católica Femenina. Era una manera per ajudar a seguir la missa, que llavors es deia en llatí. Posa els textos ordinaris en llatí i en castellà.

1938 *Breve explicación dogmática, histórico-litúrgica de la Santa Misa*. Destinada a los Círculos de Estudio de Acción Católica. Imprenta Nueva Balear, 146 pàgines.

1939 *Lugares y Viajes de Cristo en el Evangelio*. Notas y delineaciones para el estudio de Nuestro Señor Jesucristo según los evangelistas. Dedicadas a los Círculos de Estudios de Acción Católica por... con utilización de gráficos de la clase de Escritura del Seminario de Mallorca. Tip Nueva Balear, 1939. 21 x 15.5. cm. 82 planes. *Antes de terminar este prologo, cúmplenos agradecer al Reverendo D. Pedro Rubert Pbro., la colaboración que ha prestado en el dibujo de los Mapas.*

1944 *El Rdo. D. Francisco Rayó Brunet, arcipreste, hijo il-lustre de Inca*. Discurso leído por su autor en el Salón de Sesiones del Ayuntamiento de Inca, el 30 de Julio de 1944, fiesta de los Patronos S. Abdón y S. Senén. Inca imprenta M. Duran MCMXLIV. 26 x 18.5. 24 pàgines.

1944 *El Excmo. Dr. D. Pedro Juan Campins Obispo de Mallorca*. Bienhechor ilustre de la Provincia Franciscana Mallorquina. Discurso leído día 25 de Junio de 1944 en el Salón de la Juventud Seráfica de Palma. Palma de Mallorca, 1944. Imprenta Politècnica. Troncoso, 9, Palma. 24 x 17. 8 pàgines.

1945 *La Conquista de Mallorca*. Sermón predicado en la fiesta aniversaria de la reconquista de Mallorca, el día 31 de Diciembre de 1944, en la Catedral Basílica de Mallorca, por el M.I.Sr.D. Juan Quetglas, Canónigo, Prefecto de Sagrada Litúrgia. Publicado por acuerdo del Excmo. Ayuntamiento. Imprenta Independència Palma de Mallorca. 12 pàgines.

1946 *La Liturgia para todos en forma de Catecismo*. Tip. Nueva Balear. Palma.

1993 *Edificació de l'Església de Sant Antoni de Pàdua al lloc anomenat Sant Antoni de la Platja (Can Pastilla)*. Llibre de l'obra i edificació de l'església de Sant Antoni de Pàdua al lloc anomenat Sant Antoni de la Platja. 22 x 15 cm. 30 pàgines en català i 30 pàgines la traducció castellana. Manuscrit publicat, el 1993, pel rector Josep Cabrinetti Sande (1991-2005). El prevere inquer Josep Riusech i Pujades (1903-1962) fou ordenat prevere a Mallorca pel bisbe Llompart dia 19.12.1925 i el 1928 passà a exercir el ministeri a l'Argentina, fins que el 1961 retornà a Mallorca i fou destinat a la parròquia de Can Pastilla; però no s'adaptà a la vida parroquial mallorquina, i dia 25.11.1961 s'acomiadà d'aquesta feligresia i hi deixà escrit en el llibre de l'Obra que havia començat Mn. Quetglas i Prats, i per aquesta raó també és la pàgina 29 de l'esmentada publicació.

2021 *Mallorquins peregrinen a Terra Santa 1935*. Editat per Editorial Granada Club Selección. 18 x 11.5. 125 planes. Crònica del viatge a Terra Santa que feu amb els preveres Bartomeu Pascual i Marroig, Benet Bennassar i Vanrell, i Mateu Bosch i Caldentey entre dia 21.06.1935 i dia 15.08.1935. Pascual era un gran expert en Sagrada Escripura, i allà reberen explicacions del P. Andreu Fernández i Truyols (1870-1961), jesuïta manacorí que llavors vivia a Jerusalem explicant arqueologia i geografia bíblica. La transcripció és obra de Mn. Joan Sunyer i Ramos.

Sabem que va participar en el viatge que quatre inquers feren per Espanya, França i Itàlia del 31 d'agost a dia 7 d'octubre de 1921, del qual tenim coneixença per la publicació que l'any 2018 en feren un net i una reneta, Jaume Cortès i Àngela Beltran i Cortès: 1921, *Inquers viatgers*, en la col·lecció Ximbellí d'Inca. Els viatgers eren: Mn. Joan Quetglas i Prats, 1877-1962; Mn. Jaume Sampol i Antich, 1895-1961; Mn. Antoni Palou i Mateu, 1869-1944 i el Sr. Jaume Cortès i Valls, 1876-1963. Sens dubte Mn. Quetglas també escriví les seves notes de viatge, com sabem que li agradava fer, i no podem deixar de pensar que aquestes notes, un dia, puguin arribar a mans d'algun amant de les lletres que ens n'ofereixi també la transcripció.

Cal dir que l'Ajuntament d'Inca li dedicà un carrer i que al Museu Parroquial de Santa Maria la Major hi ha un quadre, que acompanya aquest escrit, pintat per Federico Molina en el mes de gener de 1961, que recorda la seva implicació a la vida de la parròquia nadiua.

Quan morí el BOBM publicà una nota necrològica que es troba al *Butlletí* de 1962, pàgines 126-128. La GEM, XIV, 124, també ens n'ofereix una biografia. L'historiador Vicente Cárcel Ortí, en el *Diccionario de Sacerdotes Diocesanos Españoles del siglo XX*, editat a la BAC el 2006, pàgina 931, també ens en presenta una biografia.

Figura 1. Retrat del canonge Joan Quetglas, pintat per Federico Molina (1961).